

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 7, Trojská 110

Trojská 110/211, 171 00 Praha 7 - Troja

Identifikátor školy: 600 039 447

Termín konání orientační inspekce: 11. a 12. dubna 2002

Čj.	010 362/02-5107
Signatura	oa7bv111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je zálohovaná organizace zřízená Městskou částí Praha - Troja. Sdružuje základní školu s kapacitou 100 žáků a školní družinu s kapacitou 75 žáků. Škola má pouze první stupeň s 1. – 5. ročníkem. Realizuje vzdělávací program Základní škola.

Předmětem inspekce byla kvalita poskytovaného vzdělávání a podmínky výuky.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace výuky respektuje učební plán zvoleného vzdělávacího programu. Na běžný rozvrh navazují mimoškolní aktivity, z nichž zvláštní pozornost si zaslouží novodobá tradice pravidelných výjezdů na školu v přírodě, dvakrát ročně. Zájmová činnost, organizovaná zčásti smluvně, zčásti školou, vhodně doplňuje povinnou výuku. Tematické plány, zpracováváné vyučujícími, kopírují strukturu učebnic. To vede k částečné obsahové duplicitě vlastivědy a přírodovědy a k dílčímu nerespektování osnov. V přírodovědě ve 4. r. byla odučena témata o Zemi ve vesmíru, gravitaci, jednoduchých strojích, která osnovy ukládají až 5. r. Výuka geografického učiva o Evropě zabíhá do zbytečných podrobností, které osnovy nevyžadují, naopak není vyučován systematický kurz výchova ke zdraví. Okrajově jsou témata z vyšších ročníků zařazována do výuky v nižších ročnících také v matematice (zlomky ve 2. r., osa úsečky). Kvalitu výuky čtení oslabuje skutečnost, že chybí systematické plánování této složky předmětu český jazyk vzhledem k jejím specifickým cílům. Individuální vzdělávací plány pro děti se specifickými vývojovými poruchami učení jsou zpracovány, přestože zvýšený normativ na ně škola nevyžaduje. Vyučující mají přehled o dalších dětech se zvláštními vzdělávacími potřebami (cizinec, žáci ve zvláštním režimu plnění povinné školní docházky), i když podrobnější plánování výuky pro tyto žáky chybí. Úroveň plánování a přípravy výuky je průměrná. Organizace výuky je velmi dobrá.

Ve sledovaných hodinách převládala metodicky pestrá výuka, vycházející z kombinace frontální, skupinové i individualizované formy práce s tím, že kooperativní techniky učení měly převážně doplňkové zastoupení. Kromě základních slovních metod (výkladu, řízeného rozhovoru, práce s učebnicí) se uplatnily metody blízké dětem mladšího školního věku (soutěživá didaktická hra, drobná improvizace) a práce s informacemi. Většina metodických postupů byla volena uvážlivě a korespondovala s obsahem učiva i se stavem žáků. Vyšší efektivitu při tom měly metody v momentech převahy učiva informativní povahy, poněkud méně efektivní byly metody ve fragmentech formativního působení. Výuka měla přiměřenou materiální podporu a byla prezentována věcně správně. Pokud se vyskytly dílčí didaktické nepřesnosti, lze je připsat na vrub nezkušenosti učitelky; naproti tomu všechny hodiny byly charakteristické optimistickým přístupem a elánem vyučujících, jejichž zaujetí se přenášelo na žáky a působilo jako významný motivační faktor. Vyučování probíhalo ve velmi příjemném, komunikativním prostředí. K jeho utváření přispívá kromě osobnostních dispozic vyučujících také prostorové uspořádání, vybavení a výzdoba školy, relativně malý počet žáků v některých třídách i v celé škole a v neposlední řadě budování vzájemných vztahů na principu důvěry, na hledání a vyzdvihování pozitivních výsledků a vlastností. Všichni vyučující jednají s žáky taktně a mají u nich přirozenou autoritu, i když verbální kontakt některých učitelek s žáky je velmi neformální. Pravidla komunikace a jednání jsou stanovena a jejich dodržování je citlivě vymáháno. Je zjevné, že se děti v takovém prostředí dobře cítí, se školou se mohou identifikovat a to je pro ně nejdůležitější motivace. Systém hodnocení je vytvořen, má spíše intuitivní kritéria, sledované hodnocení žáků bylo objektivní. Ve struktuře známek ve

vybraných žákovských knížkách byly zjištěny nedostatky. Žáci neměli známky z některých předmětů nebo jejich složek (výchovy, vlastivěda, čtení a sloh). Sledované výkony žáků svědčí o úspěšném naplňování zvoleného vzdělávacího programu. Kvalita forem a metod výuky je velmi dobrá, motivace, interakce a komunikace je rovněž na nadprůměrné úrovni. Hodnocení žáků je průměrné.

Úroveň vzdělávání je velmi dobrá, vyplývá především z komunitního charakteru školy a z kvality mezilidských vztahů.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Škola má šest vyučujících včetně ředitele, ten splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ) pro výuku na prvním stupni. Z pěti třídních učitelek jsou tři, které splňují podmínky OPZ, jedna učitelka má příbuzné vysokoškolské pedagogické vzdělání, jedna učitelka získává kvalifikaci studiem při zaměstnání. V podmínkách školy je kvalifikace a praxe vyučujících využívána účelně, jednotliví vyučující se podle svého zaměření dělí o výuku jednotlivých předmětů zvláště ve vyšších ročnících. Kvalita výuky byla absencí OPZ částečně negativně ovlivněna, stejně jako délkou praxe. Jedna z učitelek, která má psychologickou kvalifikaci, vykonává zároveň funkci výchovné poradkyně. Pedagogický sbor působí stabilizovaným, vyváženým dojmem.

Základní cíl ředitele, kterým bylo změnit málotřídní školu na školu s plným počtem tříd prvního stupně, byl splněn. V současnosti se ředitel zaměřuje na stabilizaci dosaženého stavu při zachování rodinného prostředí. Při tom uplatňuje liberální styl řízení, založený na vlastním příkladu a ohromné práci, na důvěře v profesionalitu a odpovědnost pedagogů. Vzhledem k malému počtu pracovníků a společně ředitelně a sborovně jsou všechny otázky ze života školy řešeny společně. Neformální styl řízení je vzhledem k velikosti školy účinný, dílčí nedostatky byly shledány v administrativě. Nepřítomnost žáků není v třídních knihách zapisována v souladu s interními pokyny, údaje na kulatém razítku školy neodpovídají plně údajům na rozhodnutí o zařazení do sítě. Některé nedostatky (zveřejnění pravidel o přístupu k informacím, lhůta pro omlouvání nepřítomnosti žáků ve školním řádu) byly během inspekce odstraněny. Při výkonu své funkce se ředitel opírá o pedagogickou radu, která zároveň plní roli metodického sdružení. Informace rodičům jsou poskytovány standardním způsobem. Kontrolní činnost je založena na hospitacích, na konzultacích a diskusích, jejím slabším místem je způsob ukládání opatření a kontrola jejich plnění. To se projevilo zejména dílčím nerespektováním osnov a nevyváženou průběžnou klasifikací žáků. Stěžejním kritériem hodnocení práce školy je úspěšnost dětí při přechodu do osmiletých gymnázií nebo do jiných základních škol.

Třídy 2. – 5. ročníku jsou v umístěny po obvodu ohromné haly, která je vybavena sportovním náčiním a slouží k relaxaci a komunikaci všech dětí bez rozdílu věku. Třídy jsou vybaveny novým žákovským nábytkem pro jednotlivce, koberci a úložnými prostory. Vyzdobeny jsou nápaditě, esteticky působivě, s hojným zastoupením žákovských prací. Kvalita vystavených prací dokládá vysokou úroveň výtvarné tvorby, přestože ve sledované výuce výtvarná výchova poněkud splývala s praktickými činnostmi a žáci se zabývali výrobkem s diskutabilní estetickou hodnotou. Materiální zázemí pro výuku jednotlivých předmětů umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program, k dispozici jsou hudební nástroje, četné encyklopedie, nástěnné demonstrační obrazy, mapy, přírodniny atd. Většinu pomůcek a didaktické techniky mají učitelky ve třídách. Kabinet není, část materiálu je vzhledem k nedostatku místa umístěna v šatnách. Velkým přínosem pro výuku je počítačová pracovna (byť stísněná) s internetovým připojením, která je běžně využívána. Učebna 1. ročníku je umístěna zvláště, v nižším poschodí,

společně s prostory pro školní družinu. Je zařízena a vybavena obdobně jako třídy vyšších ročníků, navíc má zvláštní prostor pro aktivity mimo lavice a „kulatý stůl“ pro netradiční sezení. Zvolené učebnice umožňují plnit vzdělávací program školy, ale jejich částečná úprava učitelkami je nezbytná. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, sdílené s osmiletým gymnáziem. Její prostor omezuje tělocvičné nářadí, nevhodně uložené podél stěn. Kromě tělocvičny je využíváno hřiště s umělým povrchem a přilehlý prostor s originální velkou prolézačkou.

Personální podmínky jsou velmi dobré. Řízení školy je spíše neformální, vzhledem k velikosti školy a personálním podmínkám účelné, jeho slabším místem je administrativa a kontrola, celkově má průměrnou úroveň. Materiální podmínky jsou výrazně nadprůměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 075/00 ze dne 1. 2. 2000
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2001
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000-2001
- Vybrané třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků, vybrané žákovské knížky, sešity, písemnosti a produkty žáků, vybraná dokumentace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování
- Zápisy z jednání pedagogické rady, tematické plány učitelů
- Vnitřní řád školy, rozvrh hodin jednotlivých tříd
- Doklady o vzdělání učitelů
- Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI
- Zápis o některých zjištěních ČŠI

ZÁVĚR

- ***Škola naplňuje zvolený vzdělávací program s dílčími obsahovými nedostatky. Používané formy a metody práce jsou většinou účinné a pro děti přitažlivé. Rezervy jsou v plánování výuky a v uplatňování klasifikace.***
- ***Škola má velmi dobré personální a materiální podmínky. Prostorové uspořádání je nápadité a účelně využíváno, škola má originální estetickou výzdobu, která přispívá k identifikaci žáků s prostředím.***
- ***Velmi dobrá úroveň vzdělávání vyplývá především z mimořádné kvality mezilidských vztahů a z komunitního charakteru školy.***
- ***Řízení školy je neformální, vzhledem k místním podmínkám funkční, jeho slabším místem ke kontrola.***
- ***Z aktivit školy zaslouží zvláštní pozornost pravidelné pořádání škol v přírodě, které v podmínkách zálohované organizace svědčí o mimořádné obětavosti pedagogických pracovníků a o jejich práci daleko nad rámec povinností.***
- ***Oproti stavu popsanému v inspekční zprávě z roku 1998 nedošlo k zásadním kvalitativním změnám.***

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 15. dubna 2002

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeněk Bělecký	Z. Bělecký, v.r.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. dubna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Alois Pacík	Alois Pacík, v.r. podpis
------------------	-----------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství MHMP, Novodvorská 1010, 142 00 Praha 4	2002-05-14	010 479/02-5107
Zřizovatel: MČ Praha – Troja, Trojská 96/230, 171 00 Praha 7 - Troja	2002-05-14	010 480/02-5107

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány